

POLIISI

Ampuma-asekouluttaja- koulutuksen koulutusaineisto

Poliisihallituksen määräyksen
7.6.2011 Dnro 2020/2011/2155
mukainen aineisto

Koulutuksen sisältö

- I. Ampuma-aselain yleisiä säännöksiä, erityisesti koskien aseiden hankintaa ja hallussapitoa
- II. Ampuma-aseiden turvallinen käsittely
- III. Ampuma-aseiden turvallinen säilyttäminen
- IV. Ampuma-asekouluttajan oikeudet ja velvollisuudet
- V. Ampuma-asekouluttajana toimiminen

I

Opetusaihekokonaisuus ampumase-lain tärkeimmät säännökset

Ampuma-aseen hankinta

- Ampuma-aseen hankinta edellyttää aina poliisin myöntämää lupaa aseiden hankintaan
- Aseiden hankinnan yhteydessä poliisi arvioi
  1. onko hakijalla lain mukainen hyväksyttävä käyttötarkoitus aseiden hankinnalle,
  2. täyttääkö hankittava ase lain aseelle asetettavat edellytykset,
  3. täyttääkö hakija aseluvan saajalle asetettavat edellytykset.
- Edellytykset poikkeavat toisistaan jonkin verran riippuen siitä, onko hankkijana luonnollinen henkilö vai yhteisö.

Hyväksyttävät käyttötarkoitukset

- Hyväksyttävät käyttötarkoitukset aseiden hankinnalle:
  - Metsästys
  - Ampumaurheilu ja –harrastus
  - Työ, jossa se on välttämätön
  - Näytös, kuvaus tai muu vastaava esitys
  - Museossa tai kokoelmassa pitäminen
  - Muistoesineenä säilyttäminen
  - Merkinanto
  - 15 vaan ei 18 vuotta täyttäneen henkilön ampumaseen säilyttäminen ja kuljettaminen
  - Sotilaallisia valmiuksia palvelemaan ampumakoulutukseen osallistuminen tai sen järjestäminen

Hankittavalle aseelle asetettavat edellytykset

- Hankittava ampuma-ase:
  - Ei saa olla ilmoitettuun käyttötarkoitukseen tarpeettoman
    - tulivoimainen tai
    - tehokas
  - Arvio tehdään pääasiassa lipaskapasiteetin ja kaliiperin perusteella
  - Tulee soveltua ilmoitettuun käyttötarkoitukseen hyvin

Hakijalle asetettavat edellytykset 1

- Aselupa voidaan antaa 18 vuotta täyttäneelle luonnolliselle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita.
  - Ns. käsiaseiden osalta ikäraja on 20 vuotta
- Terveydentilaa arvioidaan yleensä mielenterveyden osalta
  - Poliisin tiedonsaantioikeuksien puitteissa

Hakijalle asetettavat edellytykset 2

- Sotilaspassin / vast. esittämisvelvollisuus
- Mahdollisuus saada tietoa PV:ta asevelvollisuuden suorittamisesta ja/tai sen suorittamisen estäneistä syistä
- Mahdollisuus saada lääkärin arvio jo aseluvan hakijan soveltuvuudesta
- Vain vakavat fyysiset vammat voivat olla esteenä aseluvan myöntämiseen.
  - HE 183/1997: Tämän voidaan katsoa asettavan vaatimuksia ainakin hänen näköaistilleen ja kyvyllään hallita omien raajojensa toimintaa.

Hakijalle asetettavat edellytykset 3

- Käyttäytymisen soveltuvuutta arvioidaan lähtökohtaisesti poliisin rekistereistä ilmenevien tietojen perusteella ja haastattelussa
  - HE 183/1997:
  - ”Luvan hakijan käyttäytymistä olisi arvioitava niin hänen menneen kuin nykyisen käyttäytymisen valossa.”
  - ”Käyttäytymistä arvioitaessa tulisi pyrkiä selvittämään hänen kykynsä ja halunsa täyttää asetetut velvollisuudet.”

Hakijalle asetettavat edellytykset 4

- ”Harkinnassa olisi otettava huomioon ainakin rikokset, joihin henkilö on mahdollisesti syyllistynyt. Huomioon otettavina niin ikään alkoholin ja muun huumaavan aineen väärinkäyttö, väkivaltaisuus sekä muu vaarallinen ja epäsosiaalinen käyttäytyminen.”
- Linjauksia soveltuvuuden arvioinnissa:
  - HaO + KHO oikeuskäytäntö
  - EOA:n ratkaisut
  - POHA:n laillisuusvalvonnan linjaukset

Lupa aseeseen hankkimiseen ja hallussapitoon

- Aselupaan liitetty hankkimisoikeus on voimassa pääsääntöisesti yhden vuoden
  - Erityisistä syistä kaksi vuotta
  - Asekeräilijälle myönnetty 2 vuoden voimassaoloaika
- Lupa oikeuttaa pitämään hallussa sen nojalla hankittua asetta max. 30 pv aseeseen hankinnan jälkeen.
- Hankkimisoikeus muutettava hallussapito-oikeudeksi hankkimisoikeuden voimassa ollessa
  - Kuitenkin viimeistään 30 pv:n kuluessa aseeseen hankinnasta
  - Ei voi tehdä ennen aseeseen hankintaa

Hallussapito-oikeus

- Voimassa toistaiseksi tai määräajan
  - Pääsääntönä toistaiseksi voimassa oleva lupa
  - Määräaikaisuus edellyttää erityisiä syitä
  - Työperusteinen, rinnakkaislupa ja ns. huoltajan lupa aina määräaikaisia.
- Oikeuttaa luvan mukaisen aseeseen hallussapitoon
- Vanhat hallussapitoluvat ovat lainmuutoksen jälkeenkin voimassa entisellään
  - 15.7.2019 lainmuutoksessa luvan uudistamisvelvollisuus tietyille, 12.6.2017 jälkeen hankituille ampuma-aseille

Rinnakkaislupa 1

- Aseen hallussapitoon voidaan myöntää rinnakkaislupa
  - Hallussapito-oikeus liitetään aseiden omistajan aselupaan
  - Rinnakkaislupa myönnetään sille, joka omistajan suostumuksella saa pitää aseita hallussaan
  - Rinnakkaislupa voidaan myöntää luonnollisen henkilön tai yhteisön omistamaan aseeseen
    - Rinnakkaislupaa ei voida myöntää yhteisölle
    - Rinnakkaisluvan myöntämisen perusteet ovat samat kuin aseluvan käyttötarkoituksen, aseiden soveltuvuuden ja henkilökohtaisen soveltuvuuden osalta

Rinnakkaislupa 2

- Voidaan myöntää metsästys- ja ampumaurheiluperusteella jo 15 vuotta täyttäneelle muuhun kuin käsi- tai mustaruutiaseeseen
- Rinnakkaislupa on aina määräaikainen
  - Rinnakkaislupa voimassa max. 10 v
  - Käsiaseelle myönnettävä max. 5 v
  - Rinnakkaislupa voimassa kuitenkin enintään pääluvan voimassaoloajan

Rinnakkaislupa 3

- Rinnakkaisluvan voimassaolo on koko sen voimassaoloajan riippuvainen pääluvan haltijan suostumuksesta ja tämän aseluvan voimassaolosta.
- Rinnakkaislupa oikeuttaa sen voimassaoloajan aseiden hallussapitoon kuten aselupa

Käsiaseen hankinnan erityispiirteet 1

- AAseL 6 § 2 mom. 4 - 7 mukainen ase eli pistooli, pienoispistooli, revolveri ja pienoisrevolveri = tässä esityksessä käsiase
- 20 vuoden ikäraja käsiasealuville
  - Koskee kaikkia ja kaikilla perusteilla haettuja lupia, jotka oikeuttavat pitämään hallussa käsiasetta tai se luvanvaraisia osia
  - Poikkeuksena vain rinnakkaislupa käsiaseelle

Käsiaseen hankinnan erityispiirteet 2

- Hankkimisoikeus käsiaseelle ampumaurheilua ja -harrastusta varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain jos henkilö esittää:
  1. luotettavan selvityksen harrastuksestaan, johon hankittavaa asetta käytetään,
  2. yhdistyslain 4 §:n mukaisen yhdistyksen ampumasekouluttajan todistuksen vähintään 2 vuotta kestäneestä aktiivisesta ampumaurheiluharrastuksesta
- Jos kyseessä on erityisen vaarallinen ampuma-ase, edellytetään lisäksi vähintään 12 kk jatkunutta jäsenyyttä ampumaseurassa

Käsiaseen hankinnan erityispiirteet 3

- HE 183/1997 AAseL 43 §:n 2 mom. osalta:
- ”Säännöksessä ei edellytettäisi, että luvan saamisen edellytyksenä olisi mahdollista vain varsinaisen kilpa-ammunnan perusteella. Riittävänä olisi pidettävä myös jonkin kilpa-ammunnan lajin aktiivista harrastamista, vaikkei luvan hakijalla olisikaan tarkoitusta osallistua varsinaisiin kilpailuihin. Satunnaista maaliin ampumista ei kuitenkaan voitaisi pitää momentissa tarkoitettuna ampumaharrastuksena, vaan ampumaharrastuksen tulisi käsittää jonkin sellaisen lajin aktiivista harrastamista, jossa järjestetään kilpailuja.”

Käsiaseen hankinnan erityispiirteet 4

Esimerkki 1:

- A osoittaa ampuma-asekouluttajan todistuksella harrastaneensa ilmapistooliammuntaa 31.5. - 31.12.2017 ja Urheilupistooliammuntaa 1.1.2018-31.5.2019. Hakee nyt aselupaa .45 cal pistoolille practical -ammuntaa varten, jonka aikoo aloittaa luvan saatuaan.
- Lupaa EI voida myöntää, vaikka A on harrastanut ampumaurheilua yli 2 v, koska A:lla ei vielä ole harrastusta, jossa hankittava ase olisi tarpeen.

Käsiaseen hankinnan erityispiirteet 5

Esimerkki 2:

- A osoittaa ampuma-asekouluttajan todistuksella harrastaneensa ilmapistooliammuntaa 31.5. - 31.12.2017 ja Urheilupistooliammuntaa 1.1.2018 - 31.5.2019. Hakee nyt aselupaa .22 cal pistoolille urheilupistooliammuntaa varten, jota aikoo jatkaa luvan saatuaan.
- Lupa voidaan myöntää, koska on harrastanut väh. 2 v. ampumaurheilua ja hänellä on harrastus, jossa . 22 cal pistooli on tarpeen

Käsiase-luvan määräaikaisuus 1

- Ensimmäinen hallussapito-oikeus käsiaseeseen metsästystä, ampumaurheilua / -harrastusta ja näytöstä yms. varten annetaan max. 5 vuodeksi.
  - Jos hakijalla ennen 13.6.2011 myönnetty voimassaoleva jonkin käsiaseeseen hallussapitoon oikeuttava aselupa tai hallussapitolupa, ei sääntöä sovelleta.
  - Jos hakijalla ennen 13.6.2011 myönnetty jokin käsiaseeseen hallussapitoon oikeuttava rinnakkaislupa, 5 v. sääntöä sovelletaan
- Kaikki tänä aikana annettavat käsiaseiden hallussapitoon oikeuttavat luvat päättyvät samaan aikaan.

Käsiase-luvan määräaikaisuus 2

Esimerkki 1:

- A:n 1. hallussapitolupa pienoispistooliin myönnetään 14.6.2018 → lupa voimassa max. 14.6.2023. saakka.
- A. hakee hallussapitolupaa uuteen pistooliin 14.6.2019 → lupa voimassa max. 14.6.2023.

Esimerkki 2:

- A:lla määräaikainen lupa pienoispistooliin, joka myönnetty ennen 13.6.2011 ja joka päättyy 30.10.2011.
- A hakenut hallussapitolupaa pistooliin 14.6.2011 → lupa voimassa toistaiseksi.

Käsiase-luvan määräaikaisuus 3

- Ensimmäisen 5 v määräaikaisuuden jälkeen luvat myönnetään niitä uudistettaessa olemaan pääsääntöisesti voimassa toistaiseksi.

Esimerkki:

- A:n 1. hallussapitolupa pienoispistooliin myönnetty 14.6.2016 → lupa voimassa max. 14.6.2021.
- A. hakenut hallussapitolupaa uuteen pistooliin 14.6.2017 → lupa voimassa max. 14.6.2021
- Luvat uusitaan hakemuksesta 2021 olemaan voimassa toistaiseksi.
- A:n hakiessa 14.6.2021 jälkeen lupaa uudelle käsiaseelle senkin lupa heti voimassa toistaiseksi.

Harrastuksen jatkumisen osoittaminen 1

- Vaatimus luonnollisen henkilön harrastuksen jatkumisen osoittamisesta koskee niitä lupia, jotka on myönnetty toistaiseksi voimassa olevina
  - käsiaseille,
  - erityisen vaarallisille ampuma-aseille tai
  - itselataaville kertatuliaseille
- Merkitystä ei siis ole sillä, mitä hyväksyttävää käyttötarkoitusta varten lupa on myönnetty, vaan velvollisuus on seurausta luvanhaltijan hallussa olevan aseiden tyypistä
- Harrastuksen jatkuminen osoitettava 5 vuoden välein
  - asekeräilijät vain lupaviranomaisen sitä erikseen pyytäessä

Harrastuksen jatkumisen osoittaminen 2

- Harrastuksen jatkuminen osoitetaan:
  - Ampuma-asekouluttajan todistuksella (ampumaurheilu)
  - RHY:n todistuksella (metsästys)
  - Luotettavalla selvityksellä (näytös ja kuvaus yms.)
  - MPK:n ammunnan johtajan antamalla todistuksella (sotilaallisia valmiuksia palveleva ampumakoulutus)
- Luvanhaltija vastaa itse todistuksen toimittamisesta ajallaan

Harrastuksen jatkumisen osoittaminen 3

- Vaatimus harrastuksen jatkumisen osoittamisesta koskee niitä luvanhaltijoita
  - joiden käsiaseen hallussapitoluvan myöntämistä koskeva lupahakemus tullut vireille 13.6.2011 tai sen jälkeen
  - jotka ovat hakeneet uutta käsiaseen hallussapitolupaa ennen määräaikaisen hallussapitoluvan voimassaolon päättymistä, jos se on päättynyt 13.6.2013 tai sen jälkeen
  - joiden erityisen vaarallista ampuma-asetta tai itselataavaa kertatulitoimista asetta koskeva, hallussapitoon oikeuttava lupa on myönnetty 15.7.2019 tai sen jälkeen

Harrastuksen jatkumisen osoittaminen 4

- Jos luvanhaltija ei voi osoittaa harrastuksen jatkumista, poliisi voi tällä perusteella peruuttaa luvanhaltijan sen asean hallussapitoon oikeuttavan luvan, jonka osalta harrastus on loppunut.
  - Käytettävissä vain niissä tapauksissa, joissa edellytetään harrastuksen jatkumisen osoittamista
  - Luvanhaltijalla mahdollisuus vedota hyväksyttävään syyhyn keskeyttää harrastus

Rinnakkaislupa käsiaseeseen 1

- Rinnakkaislupa käsiaseeseen voidaan myöntää 20 v täyttäneelle ja vain samoin erityisedellytyksin kuin lupa käsiaseen hankkimiseen.
- Rinnakkaislupa käsiaseeseen annetaan aina max. 5 vuodeksi.

Rinnakkaislupa käsiaseeseen 2

- Rinnakkaislupa käsiaseeseen voidaan myöntää erityisen painavasta syystä 18 vaan ei 20 v täyttäneelle
  - Vain samoin erityisedellytyksin kuin oikeus käsiaseeseen hankkimiseen
  - Vain ampumaurheilua tai -harrastusta varten
  - HaVM:n perusteluiden mukaan erityisen painava peruste on kuuluminen SAL tai muun vastaavan tason maajoukkue- tai valmennusryhmiin

Yhteisön aseiden hankkiminen

- Ase lupa voidaan myöntää Suomessa rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle, jos:
  - Yhteisöä on toimintansa tarkoituksen perusteella pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita
    - Sopivuutta arvioidaan yhdistyksen säännöistä ilmenevän yhdistyksen tarkoituksen ja toiminnan perusteella
    - Esim. yhdistyslain 4 §:n mukaiset yhteisöt
  - Yhteisöllä on asevastaava
  - Poliisi on hyväksynyt yhteisön ampuma-aseiden säilytystilat

Yhteisön asevastaava

- Yhteisön asevastaava vastaa siitä, että yhteisö noudattaa ampuma-aselain ja sen nojalla annettujen asetusten ja määräysten mukaisia velvoitteita ja lupaehtoja.
- Asevastaavan tulee olla yhteisön palveluksessa tai muuten osallistua sen toimintaan.
  - Yleensä yhdistyksen tai muun yhteisön jäsen tai toimihenkilö.
- Asevastaavan hyväksyntää haetaan poliisilaitokselta
- Hyväksyntä oikeuttaa hankkimaan, hallussapitämään ja luovuttamaan yhteisön ampuma-aseita.
  - Asevastaava edustaa yhteisöä hankkimis- ja hallussapitoluvan hakemisessa
- Asevastaavahyväksyntä on voimassa toistaiseksi

Asevastaavahyväksynnän hakeminen 1

- Asevastaavahyväksyntää hakee asevastaavan asettanut yhteisö.
- Asevastaavan tulee olla 18 v täyttänyt tai, jos hän vastaa käsiaseista, 20 v täyttänyt
- Antanut suostumuksen tehtävään
- Terveystilansa, käyttäytymisensä ja perehtyneisyytensä perusteella sopiva pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseiden osia.
  - Soveltuvuus määräytyy samoin perustein kuin luonnollisen henkilön aseluvan osalta
  - Soveltuvuutta selvitetään mm. haastattelulla

Asevastaavahyväksynnän hakeminen 2

- Hakijana asevastaavan asettava yhdistys
  - Hakemuksen allekirjoittaa yhdistyksen nimenkirjoittaja / -kirjoittajat
- Hakemuksen yhteydessä esitettävä:
  - Yhdistysrekisterin ote
    - Alle 6 kk vanha
  - Yhdistyksen säännöt
    - Viimeisimmät rekisteröidyt
  - Yhdistyksen hallituksen päätös asevastaavan asettamisesta
  - Asevastaavaksi asetettavan suostumus tehtävään

Asevastaavahyväksynnän hakeminen 3

- Selvitys siitä, että asevastaavaksi esitettävä on yhteisön palveluksessa tai muuten osallistuu sen toimintaan.
  - Ote yhdistyksen jäsenrekisteristä tai jäljennös työsopimuksesta
- Hakemus: [Ase7.doc](#)

Yhteisön hallussapito-oikeus

- Yhteisön tulee hakea hankkimalleen ampuma-aseelle hallussapito-oikeus samojen periaatteiden mukaan kuin luonnollisen henkilön.
- Yhteisölle annetaan lupatodistukseksi lupaluettelo lupakortin sijaan.
- Yhteisön ampuma-aseeseen voidaan myöntää rinnakkaislupa
  - Luvan rinnakkaisluvan myöntämiseen antaa yhteisön asevastaava

Ampuma-aseen lainaaminen

- Aseen lainaamista koskevat säännökset AAseL 87 §:ssä, joiden mukaan, mm:
  - Pistoolin tai revolverin saa lainata vain sille, jolla on oikeus pistoolin tai revolverin hallussapitoon;
  - Pienoispistoolin tai pienoisrevolverin saa lainata vain sille, jolla on oikeus pistoolin, pienoispistoolin, revolverin tai pienoisrevolverin hallussapitoon
  - Sille, jolle ase lainataan, saadaan luovuttaa myös tarpeellinen määrä aseessa käytettäviä muita kuin ERVA-patruunoita.
- Lainaaminen mahdollistaa lyhytaikaisen hallussapidon
  - Aikaa ei ampuma-aselaissa ole määritelty
  - Ei kuitenkaan korvaa rinnakkaislupaa

Valvottu käyttö

- AAseL:n 13.6.11 voimaan tulleita säännöksiä koskevan HE:n mukaan ampumaurheiluharrastus tulisi aloittaa valvottuna käyttönä.
- Se 18 v täyttänyt, jolla on oikeus ampuma-aseen hallussapitoon, saa antaa aseensa välittömässä valvonnassaan käytettäväksi, jos hän kykenee tehokkaasti valvomaan ja ohjaamaan aseensa käyttäjää.
  - Aseensa käyttäjän osalta ei ikärajaa
  - Ei edellytä aseensa käyttäjän huoltajan suostumusta
  - Ei asetyyppejä koskevia rajoituksia
  - Edellyttää mahdollisuutta viipymättä puuttua aseensa käyttäjän virheisiin

Ampuma-aseen siirto EU:n sisällä 1

- Asedirektiivin 91/477/ETY pääperiaatteen mukaan
  - urheiluampuajat voivat pitää hallussaan yhtä tai useampaa ampuma-asetta ilman ennakkolupaa matkalla kahden tai useamman jäsenvaltion läpi harjoittaakseen toimintaansa sillä ehdolla, että heillä on Euroopan ampuma-asepassi, jossa mainitaan tämä ase tai nämä aseet ja että he voivat perustella matkansa syyn erityisesti esittämällä kutsun.
  - Sääntöä ei kuitenkaan sovelleta matkoihin jäsenvaltioon, joka 8 artiklan 3 kohdan nojalla kieltää kyseisen tuliaseen hankinnan ja hallussapidon

Ampuma-aseen siirto EU:n sisällä 2

- Kansallisten asiakirjojen vastavuoroista tunnustamista koskevilla sopimuksilla kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio voi säätää tässä artikkelissa säädettyä joustavammasta järjestelmästä, joka koskee liikkuvuutta tuliaseen kanssa niiden alueilla.

Aseiden siirto Pohjoismaissa 1

- Pohjoismaissa myönnetty hallussapitolupa oikeuttaa siirtämään ja tuomaan Suomeen luvassa mainitun aseensa ja pitämään sitä hallussa Suomessa, jos:
  - Hallussapidon tarkoitus on osallistuminen Suomessa tapahtuvaan ampumaurheilutapahtumaan ja metsästystapahtumaan
  - Hallussapito kestää alle 3 kk
  - Oikeuttaa myös patruunoiden tuontiin/siirtoon
- Muissa Pohjoismaissa voimassa vastaavat säännökset

Aseiden siirto Pohjoismaissa 2

- Osallistuminen ampumaurheilutapahtumaan muissa Pohjoismaissa ei edellytä erillistä lupaa aseiden siirtoon
- Maiden tulli voi kuitenkin edellyttää, että aseiden siirrosta/tuonnista ilmoitetaan tullille.
  - Esim. <https://tid.tullverket.se/svd/>
- Aseen siirtäjän varmistauduttava aina itse kohdemaan säännöistä

Muut EU-valtiot

- Ampuma-aseiden siirto muihin EU-valtioihin ampumaurheilu- tai metsästystarkoituksessa edellyttää voimassa olevaa Euroopan ampuma-asepassia.
  - Siirtäjän aina itse varmistauduttava, ettei kohdemaata ole kieltänyt siirrettävän aseiden hallussapitoa, esim. Iso-Britannia käsiaseet.
- Asepassin lisäksi siirtäjällä tulee olla hallussaan kutsu tai muu selvitys tapahtumasta, johon on osallistumassa.
- Asepassi oikeuttaa hallussapitoon toisessa EU-maassa niin kauan, kun se on välttämätöntä tapahtumaan osallistumiseksi.

Asepassin myöntäminen

- Euroopan ampuma-asepassin myöntää poliisilaitos
  - Hakemukseen liitettävä 2 kpl valokuvia passin haltijasta
- Passiin voidaan merkitä ne hallussapito- ja rinnakkaisluvut, joihin hakijalla on oikeus.
  - Passiin ei saa merkintää sarjatuliaseesta
  - Muita A-luokan ampuma-aseita voidaan merkitä
- Ne aseluvat, jotka halutaan merkittäväksi passiin, on esitettävä passia haettaessa.
- Passi on voimassa lupien voimassaoloajan, kuitenkin max. 5 v ja sen voimassaoloaika voidaan jatkaa.

Ampumatarvikkeet

- Aselupa ja rinnakkaislupa oikeuttavat hankkimaan ja pitämään hallussa sellaisia patruunoita, jotka soveltuvat käyttäväksi:
  - Luvan mukaisessa aseessa, ja
  - Aseessa, jonka luvan haltija on oikeutettu AAseL 87 §:n nojalla lainaamaan
  - Ei koske ERVA -patruunoiden hankintaa

Ampumatarvikelupa

- ERVA -patruunoiden hankintaan voidaan antaa erillinen ampumatarvikelupa
  - Lupa voidaan antaa vain erityisestä syystä
  - Erityisenä syynä esim. sen tyyppin ERVA -patruunan tarve ampumaurheilussa
    - Esim. pistoolissa tai revolverissa käytettävä keskisytytteinen patruuna, jossa on reikäpäinen ammus
  - Lupa voimassa toistaiseksi
    - Ellei erityisiä syitä antaa sitä määräajaksi, esim. sen aseiden hallussapitolupa, jossa ERVA -ammusta käytetään, on määräaikainen

II

Opetusaihekokonaisuus ampuma-aseen turvallinen käsittely

Oikea asenne

- Turvallisen aseenkäsittelyn peruserusteena on aseenkäsittelijän oikea asenne
- Kouluttaja, ammunnan valvoja ja muut vanhemmat harrastajat toimivat esimerkkinä muille ja etenkin uusille lajin harrastajille.
- Maltin säilyttäminen kaikissa tilanteissa on välttämätöntä ammuntojen aikana

Neljä perussääntöä

- Käsittele asetta aina niin kuin se olisi ladattu
- Älä missään olosuhteissa osoita aseella ketään tai mitään, mitä tarkoituksesi ei ole ampua.
- Pidä sormi pois liipaisimelta aina siihen asti, kunnes sinulla on tähtäinkuva ammuttavaan maaliin ja olet valmis ampumaan.
- Varmistaudu aina maalista ja siitä, mitä on mahdollisesti maalin takana.

Ampumarata harjoituspaikkana

- Ampumaharjoittelua ampumatarvikkeilla ei tule suorittaa muissa paikoissa kuin luvallisilla ampumaradoilla.
- Viranomaiset ovat ampumarataluvan myöntäessään pyrkineet varmistautumaan ampumarata-alueen turvallisuudesta.
- Muilla alueilla turvallisuudesta varmistautuminen jää yksin ampujan vastuulle.

Sormen paikka

- Sormi ei saa olla liipaisinkaaren sisäpuolella muulloin kuin ammuttaessa tai tähdätessä ammuttavaa maalia ammunnan aikana.
- Sormen täytyy olla myös vietäessä asetta asekoteloon, ladattaessa ja tyhjennettäessä asetta selkeästi liipaisinkaaren ulkopuolella

Sektorit

- Ampumaradoilla ja muilla suoritus- ja aseenkäsittelypaikoilla tulee olla aina määrätty sektorit, joihin aseella saa osoittaa tai ampua.
- Sektoririkko tai vallin yli tai ohi mennyt laukaus on aina vaarallista aseenn käsittelyä.
- Aseen käsittelyssä on osattava kiinnittää huomiota myös häiriötilanteisiin ja aseenn esille ottamiseen ja koteloon laittoon.
- Ammuttaessa on kiinnitettävä huomiota aina myös kimmokevaaroihin.

Sektorit

- Luodin kantama voi olla jopa useita kilometrejä etenkin ammuttaessa kiväärikaliperisilla aseilla.
- Tarkkaile rata-alueella tapahtuvaa liikettä ja liikennettä.

Ase

- Ampujan tulee aina tuntea käyttämänsä ase ja sen hallinta.
- Aseeseen tutustuminen tapahtuu kylmäharjoitteluna lataamattomalla aseella.
- Ampua saa vain ehjällä aseella.
- Aseen huolto on osa turvallista aseenkäsittelyä.

Ampumatarvikkeet

- Käytä aseessa vai siihen tarkoitettuja oikeakaliiperisia ampumatarvikkeita.
- Älä ammu radalta tai muualta löydettyjä patruunoita, sillä et voi tietää niiden kuntoa tai latauksen tehoja.
- Löytöpatruunat pitää hävittää asianmukaisesti.

Kuulon ja näön suojaaminen

- Ampujalla tulee olla aina ammuttaessa asianmukaiset kuulosuojaimet ja suojalasit.
- Ampujan lisäksi myös muilla radalla olevilla tulee olla asianmukainen kuulon ja näön suojaus.

Aseen tekninen tila radalla 1

- Ampujan tulee tuntea aseensa tila.
- Ampujan tulee tarkastaa aseensa tila itsenäisesti, jos ammunta suoritetaan ilman valvojaa.
- Ammunnan valvojan tulee tarkastaa kunkin valvomansa ampujan aseensa tila.

Aseen tekninen tila radalla 2

- Muulloin kuin ammuttaessa ase on oltava patruunapesä ja lipaskuilu tai rulla tyhjänä.
- Edes tyhjää asetusta ei saa säilyttää viritettynä.
- Pidä ase lukko auki ja liputettuna tai taittuvapiippuinen auki taitettuna.
- Aseen tulee olla kotelossa tai suojapussissa, pitkä ase myös piippu turvalliseen suuntaan

Häiriötilanteet

- Keskeytä ammunta, pidä ase turvalliseen suuntaan kohdistettuna ja ota sormi pois liipaisimelta.
- Poista häiriö, jos se on sallittua lajisääntöjen mukaan - muussa tapauksessa noudata ammunnanvalvojan ohjeita.
- Hävitä vialliset ampumatarvikkeet asianmukaisesti.

Vakuutusurva

- Kaikista varotoimenpiteistä huolimatta vahinkoja voi sattua.
- Ampumaurheilua harrastavan tulee varmistautua siitä, että hänellä on vakuutusuoja, joka kattaa ampujalle itselleen aiheutuneet ja myös ampujan toisille aiheuttamat vahingot.

III

Opetusaihekokonaisuus ampuma- aseiden turvallinen säilyttäminen

Anastetut ja kadonneet aseet 1

- Ampuma-aseita anastetaan vuosittain n. 500 - 1 000 kpl
  - Anastustapauksia n. 250 kpl/v, joten kertarikoksella anastetaan yleensä useampi ase
  - Tilastotiedot anastettujen ampuma-aseiden määrästä ovat ristiriitaisia, syynä tilastointitapojen erilaisuus
  - Kadonneiden aseiden määrästä ei ole luotettavaa tietoa

Anastetut ja kadonneet aseet 2

- Suurimmassa osassa anastustapauksista asetta on säilytetty vastoin ampuma-aselain säännöksiä
- Aseen säännöstenmukainen säilytys estää lähes aina asean anastamisen

Huolehtimisvelvollisuus

- AAseL 105 § = aseiden säilytystä koskeva perussäännös
- "Ampuma-aseen, aseiden osien, patruunoiden haltija on velvollinen pitämään ampuma-aseesta, aseiden osista, patruunoista sellaista huolta, ettei vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole."
- "Alle 18-vuotiaan rinnakkaisluvalla hallussaan pitämien ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunoiden huolellisesta säilyttämisestä vastaa kyseisen ampuma-aseen ja aseiden osien pääluvan haltija."

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 1

- AAseL 106 §

Kun ampuma-asetta säilytetään muuten kuin tilapäisesti, on se säilytettävä:

  - 1) luvanhaltijan vakituksessa asunnossa, muussa paikassa jossa hän pysyvästi oleskelee, tai näihin kiinteästi liittyvässä tilassa, joka turvatasoltaan vastaa näitä;
  - 2) toisen, kyseisen ampuma-aseen lainaamisen oikeutetun henkilön luona 1 kohdassa tarkoitettussa tilassa tai paikassa

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 2

3) 14 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun asealan elinkeinon harjoittamiseen luvan saaneen elinkeinonharjoittajan hallussa; taikka

4) poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa

Jos ampuma-asetta säilytetään 1 mom 1 tai 2 kohdassa tarkoitetussa paikassa, se on säilytettävä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa, lukitussa paikassa tai muuten lukittuna siten, että ampuma-ase tai aseosa ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 3

Ampuma-ase voidaan tällöin säilyttää myös siten, että muu aseosa kuin äänenvaimennin säilytetään erillään lukittuna edellä mainitulla tavalla ja loput aseosa siten, etteivät ne ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 4

- Jos säilytettävänä on erityisen vaarallinen ampuma-ase tai yli viisi ampuma-asetta, on aseet säilytettävä määritellyssä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa.
- Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytyspaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 5

- Turvakaappia edellytetään, jos säilytettävänä on yksikin ERVA-ase, joita ovat:
  - Sarjatuliaseet ja aseet, jotka on niistä muunnettu toimimaan kertatulella, lippaallisella kertatulella tai itselataavalla kertatulella
  - Muuksi esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioidut aseet
  - Sinko, kranaatinheitin, takaaladattava tykki + vastaava, ohjus- ja raketinheitinjärjestelmät
  - Keskisyttytteistä patruunaa ampuvat itselataavat kertatuliaseet, joilla voidaan laukaista yli 21 (lyhyet aseet) tai yli 11 (pitkät aseet) patruunaa ilman uudelleenlatausta (kiinteä latauslaite) tai jos niissä on irrotettava latauslaite kapasiteetiltaan yli 20 (lyhyet) tai yli 10 (pitkät) patruunaa
  - Lyhyet itselataavat kertatuliaseet, jotka on suunniteltu ja valmistettu kahdella kädellä ammuttavaksi

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 6

- Poikkeus:
  - Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.
  - Aseiden säilytyspaikan poliisilaitos voi hyväksyä minkä tahansa säilytystilaratkaisun. Poliisilaitos ratkaisee riskianalyysin perusteella, onko tila riittävän turvallinen. Tällöin huomioidaan sekä tilan kuorisuojaus että itse säilytystilan turvataso.

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 7

- AAseL 106a §

Ampuma-aseen kantaminen ja kuljettaminen sekä väliaikainen säilyttäminen

Ampuma-asetta saa yleisellä paikalla sekä tiloissa, joihin yleisöllä on pääsy, kuljettaa vain lataamattomana suojuksessa sekä kantaa ja kuljettaa vain silloin, kun siihen on hyväksyttävä syy.

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 8

- Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ampuma-asetta saa kuljettaa vain lataamattomana suojuksessa tai sijoitettuna suojattuun tilaan sekä kantaa vain silloin, kun siihen on hyväksyttävä syy. Metsästysaseen kuljettamisessa noudatetaan lisäksi, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään.
- Jos ampuma-asetta säilytetään väliaikaisesti muutoin kuin 106§:ssä edellytetään, ampuma-ase tai muu sen osa kuin äänenvaimennin tulee säilyttää lukitussa paikassa, muuten lukittuna taikka siten, että ampuma-ase tai sen osa on luvanhaltijan tai muun kyseisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun henkilön välittömässä valvonnassa.

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 9

- Kulkuneuvossa ampuma-asetta saa säilyttää vain väliaikaisesti aseiden käyttö- tai kuljetustapahtumaan liittyen. Ampuma-aseen tulee tällöin olla lukitussa paikassa tai muuten lukittuna ja säilytettynä siten, että ase ei ole havaittavissa kulkuneuvon ulkopuolelta.

Ampuma-aseiden säilyttämistä koskevat säännökset 10

- Poliisi voi asettaa ampuma-aseiden, aseiden osien patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttämiseksi ja kuljettamiseksi yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tarpeellisia ehtoja.
- Säilytystilan hyväksyntäpäätös on hallintopäätös, joka on tehtävä kirjallisesti ja josta hakija voi valittaa, jos poliisi ei hyväksy tilaa, tai asettaa tilan hyväksynnälle ehtoja.

Yhteisön aseiden säilyttäminen

- Yhteisöllä, jolla on lupa aseiden hallussapitoon, tulee olla aina poliisin hyväksymä aseiden säilytyspaikka. (AAseL 45a §)
- Yhteisön hyväksyttävästä aseiden säilytyspaikasta ei ole olemassa tarkempaa sääntelyä.
  - Täytettävä vähintään AAseL 106 § vaatimukset
  - Käytännössä poliisi edellyttää aina vähintään turvakaappitason tai vastaavaa säilytystä, mutta voi uhka-analyysin perusteella asettaa tiukempiakin vaatimuksia, vaikka säilytettävänä olisi alle 5 kpl AAseL 106 § 2 mom. mukaan huomioon otettavaa asetta.
  - Hyväksynnästä poliisi laatii kirjallisen, valituskelpoisen hallintopäätöksen.

Turvakaappi

Turvakaappien hyväksytyistä standardeista antaa tietoa Poliisihallituksen Asehallinto tai ase-elinkeinonharjoittaja

- Turvakaappi, jonka massa on alle 150 kilogrammaa, on ankkuroitava seinään tai lattiaan turvakaapin mukana toimitettujen asennusohjeiden mukaisesti.
  - ”Alipainoisen” turvakaapin ankkurointi vaikeuttaa kaapin anastamista kokonaisena.

Ampumatarvikkeiden säilytys 1

- Asuinhuoneistossa saa säilyttää yhteensä enintään
  - 20 000 ampuma-aseissa, työkaluissa ja lähetyispistoolleissa käytettävää patruunaa ja niiden sytytysnallia
  - 2 kg ruutia
- Patruunat ja sytytysnallit tulee säilyttää lukitussa kaapissa joko erillään muista räjähteistä tai samassa kaapissa ruudin kanssa.
- Ruutia ja pyroteknisiä valmisteita ei saa säilyttää samassa kaapissa.
- Ruuti on säilytettävä niin, ettei sen läheisyydessä ole sellaisia lämmönlähteitä eikä sellaista tulenkäsittelyä, josta voisi aiheutua räjähteen syttyminen

Ampumatarvikkeiden säilytys 2

- Ampumatarvikkeita tai ruutia taikka sytytysnalleja ei kuitenkaan saa säilyttää ullakkotiloissa eikä kaksi tai useampia asuinhuoneistoja käsittävän rakennuksen eri asuinhuoneistojen yhteisessä tilassa eikä tällaisessa tilassa olevassa talousirtaimiston asuntokohtaiseen säilyttämiseen varatussa tilassa.
  - Säilytys kielletty ullakkotiloissa kaikissa rakennuksissa
  - Säilytys kielletty useampiasuntoisen rakennuksen yhteistiloissa ja asuntokohtaisissa kellarikomeroissa.

Ampumatarvikkeiden säilytys 3

- Räjähdeiden omistajan hallinnassa olevassa muussa kuin asunhuoneistossa tai vastaavassa, lukitussa tilassa saa säilyttää:
  - ruutia yhteensä enintään 5 kg,
  - enintään 30 000 ampuma-aseissa käytettävää patruunaa
- Edellä tarkoitettun säilytyspaikan tulee olla vähintään 10 metrin päässä asutusta rakennuksesta sekä vähintään 5 metrin päässä naapurin rajasta ja yleisestä tiestä.

Ampumatarvikkeiden säilyttämisestä ja kuljettamisesta

- AAseL 106 b §
- Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen, kuljettaminen ja väliaikainen säilyttäminen tulee järjestää siten, etteivät ne ja ampuma-aseet ole suoraan yhdessä saatavilla eikä vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole.
- Patruunoiden ja räjähdysainetta tai sytyttävää ainetta sisältävien erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisestä ja kuljettamisesta säädetään lisäksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa

IV

Opetusaihekokonaisuus ampuma- asekouluttajan oikeudet ja velvollisuudet

Yhdistyslain 4 §:n mukainen yhdistys 1

- Yhdistys, jonka toimintaan kuuluu harjoituttaminen ampuma-aseiden käyttöön ja joka ei ole yksinomaan metsästystä varten.
- Yhdistyksen tarkoitus ja toimintamuodot ilmenevät yhdistyksen säännöistä
- Yhdistyksen perustaminen tai olemassa olevan yhdistyksen sääntöjen muuttaminen niin, että harjoituttaminen ampuma-aseiden käyttöön kuuluu yhdistyksen toimintamuotoihin, edellyttää AVI:n luvan.
  - Lupaviranomaisena 1919 - 1990 SM ja 1990 - 2009 LH

Yhdistyslain 4 §:n mukainen yhdistys 2

- AAseL 45d §:n mukainen Ampuma-asekouluttaja-hyväksyntä voidaan antaa vain sellaisen yhdistyksen hakemuksesta, jonka toimintaan kuuluu harjoituttaminen ampuma-aseiden käyttöön.
- Ampuma-asekouluttajahyväksynnän käsittelyn yhteydessä poliisi varmistautuu yhdistyksen sääntöjen perusteella, onko kyseessä yhdistyslain 4 §:n mukainen yhdistys.
  - Luotetaan rekisteriviranomaisen tarkistaneen rekisteröinnin edellytykset.
  - Onko yhdistys saanut SM/LH/AVI:n hyväksynnän perustamiseen/sääntöjen muutokseen, ei ilmene yhdistysrekisteristä

Yhdistyslain 4 §:n mukainen yhdistys 3

- Vain niissä tapauksissa, joissa yhdistyksen säännöistä ei selvästi ilmene em. toiminnan kuuluminen yhdistyksen toimintamuotoihin, hakemuksen yhteydessä on esitettävä SM/LH/AVI:n hyväksyntää koskeva päätös.

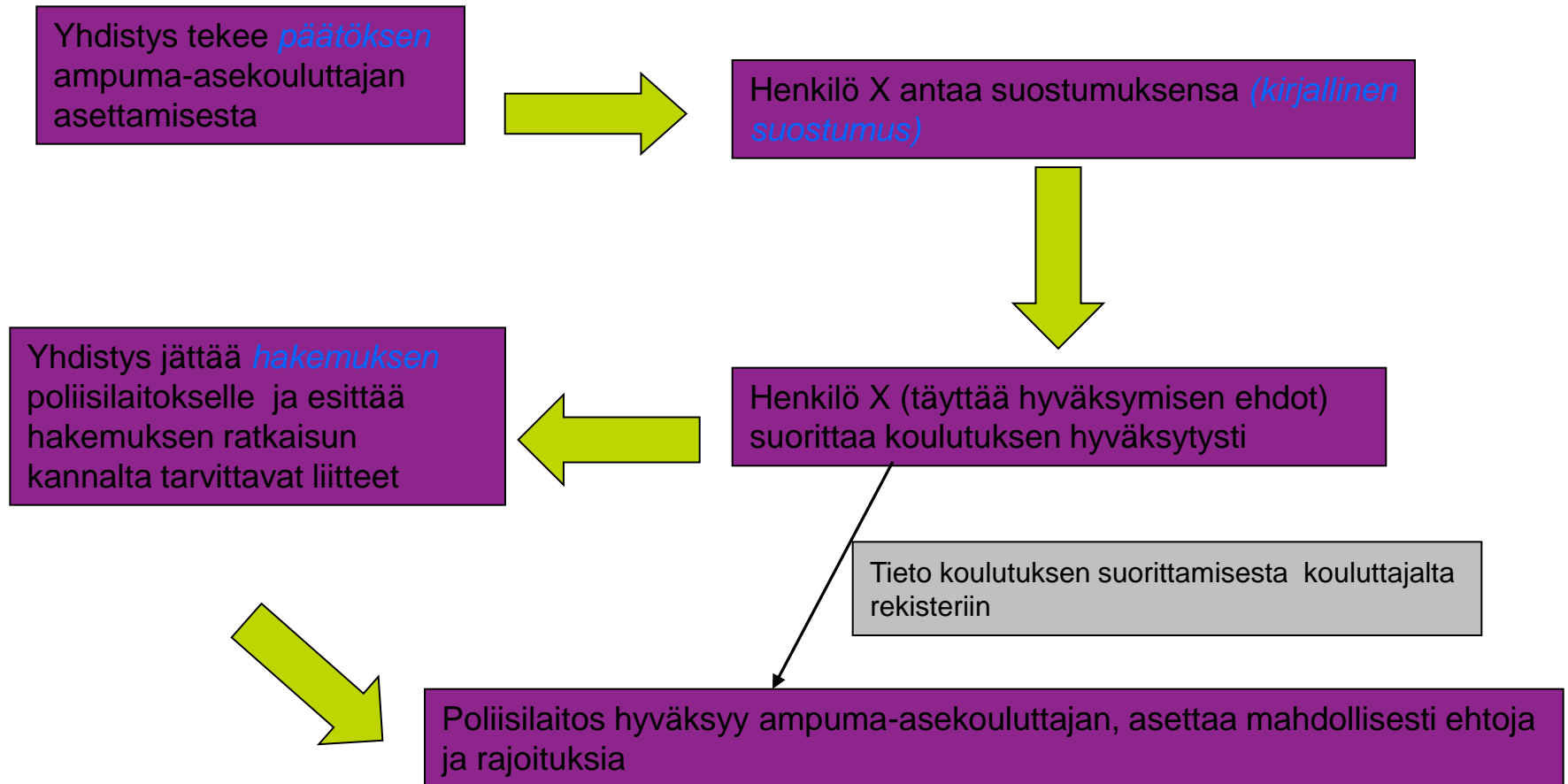
Ampuma-asekouluttajahyväksyntä 1

- Ampuma-asekouluttajahyväksynnän edellytykset:
  - Hakijana kouluttajan asettanut yhdistys
    - Ei siis voi hakea itselleen
  - Ikä min. 20 v
    - Minimi-ikä käsiaseen hallussapitoon
  - Suostumus tehtävään
    - [SUOSTUMUS AMPUMA.doc](#)
  - Ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun luvan haltija
    - Luvan laatu tai aseentyyppi ei vaikuta

Ampuma-asekouluttajahyväksyntä 2

- On hänet tehtävään asettaneen yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa
  - Vain yhdistyksen jäsenen tai sen palveluksessa olevan voidaan olettaa tuntevan ne henkilöt, jotka käyvät ampumassa yhdistyksen käyttämällä ampumaradalla.
- On suorittanut ampuma-asekouluttajakoulutuksen.
  - Koulutus varmentaa sen, että on tietoinen tehtävistään.

Prosessikuvaus

Ampuma-asekouluttaja- hyväksynnän hakeminen 1

- Hakijana kouluttajan asettava yhdistys
  - Hakemuksen allekirjoittaa yhdistyksen nimenkirjoittaja/nimenkirjoittajat
- Haetaan poliisilaitokselta
  - Ei kotipaikkasidonnaisuutta
  - Edellytetään, että kouluttajalla on suomalainen aseiden hallussapitoon oikeuttava lupa
  - Ei Suomen kansalaisuusedellytystä
  - Hakemus: [Ase45d.doc](#)

Ampuma-asekouluttaja- hyväksynnän hakeminen 2

- Hakemuksen yhteydessä esitettävä:
  - Yhdistysrekisterin ote
    - Alle 6 kk vanha
  - Yhdistyksen säännöt
    - Viimeisimmät rekisteröidyt
  - Yhdistyksen hallituksen päätös ampuma-asekouluttajan asettamisesta
  - Ampuma-asekouluttajaksi asetettavan suostumus tehtävään
  - Selvitys siitä, että ampuma-asekouluttajaksi esitettävä on yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa.
    - Ote yhdistyksen jäsenrekisteristä tai jäljennös työsopimuksesta

Ampuma-asekouluttajahyväksyntä 1

- Ampuma-asekouluttajahyväksynnän antaa poliisilaitos
- Hyväksyntä on voimassa 10 vuotta
- Hyväksyntä ilmenee aserekisteristä
- Hyväksyntää hakeneelle yhteisölle annetaan hyväksynnästä päätös, josta ilmenee:
  - Hyväksynnän saanut
  - Hyväksynnän voimassaoloaika
  - Hyväksyntään liitetyt ehdot

Ampuma-asekouluttajahyväksyntä 2

- Hyväksynnän saajalle annetaan todistus, josta ilmenee:
  - Nimi ja syntymäaika
  - Ampuma-asekouluttajan asettaneen yhdistyksen nimi
  - Hyväksynnän voimassaoloaika
  - Mahdolliset ehdot
- Todistus EI ole lupakortti

Ampuma-asekouluttajahyväksyntä 3

- Sama henkilö voi toimia usean yhdistyslain 4 §:n mukaisen yhdistyksen ampuma-asekouluttajana, jos hyväksynnän edellytykset täyttyvät jokaisen yhdistyksen osalta erikseen
  - Oltava siten jokaisessa yhdistyksessä jäsenenä.
  - Jokainen yhdistys joutuu hakemaan hyväksyntää erikseen.

Kouluttajahyväksynnän raukeaminen

- Ampuma-asekouluttajahyväksyntä raukeaa, kun:
  - Hyväksynnän saanut kuolee
  - Hyväksynnän hakenut yhdistys lakkaa
- Rauennut hyväksyntä ei ole enää voimassa.
- Hyväksynnän raukeaminen merkitsee hyväksynnän päättymistä automaattisesti ilman, että asiasta tehdään erillistä päätöstä.

Kouluttajahyväksynnän peruuttaminen 1

- Ampuma-asekouluttajahyväksyntä on peruutettava:
  - Jos ampuma-asekouluttaja sitä pyytää
  - Jos hyväksyntää hakenut yhdistys sitä pyytää
    - HE:n perusteluiden mukaan ensisijainen menettely tilanteessa, jossa kouluttaja eroaa yhdistyksestä.
- Hyväksynnän peruuttaa poliisilaitos
  - Peruuttamisesta tehtävä erillinen päätös
  - Peruuttaminen ei ole harkinnanvaraista näissä tapauksissa

Kouluttajahyväksynnän peruuttaminen 2

- Ampuma-asekouluttajahyväksyntä voidaan peruuttaa, jos hyväksynnän saaja:
  - On syyllistynyt väkivaltaista käyttäytymistä osoittavaan rikokseen, rikoslain 50 luvun 1 - 4 §:ssä tarkoitettuun rikokseen (= huumausainerikokset) tai muuhun rikokseen, joka osoittaa hänet sopimattomaksi hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;
  - On syyllistynyt törkeään ampuma-aserikokseen, ampuma-aserikokseen tai ampuma-aserikkomukseen taikka muuhun ampuma-asetta käyttäen tehtyyn rangaistavaan tekoon;

Kouluttajahyväksynnän peruuttaminen 3

- On rikkonut lupaehtoja tai muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa;
- On terveydentilansa taikka omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavan elämäntapansa tai käyttäytymisensä vuoksi pidettävä sopimattomana hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;

Kouluttajahyväksynnän peruuttaminen 4

- Olennaisesti rikkoo hyväksymispäätökseen liittyviä ehtoja ja rajoituksia
- Ei enää ole enää yhdistyslain 4 §:ssä tarkoitetun yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa.
  - HE:n perusteluiden mukaan siirtyminen yhdestä yhdistyslain 4 §:n mukaisesta yhdistyksestä toiseen niin, että ampumasekouluttajahyväksyntä säilyisi voimassa, ei ole mahdollista.
- Edellä mainitut peruutusperusteet ovat aina harkinnanvaraisia, joten poliisi joutuu perustelemaan, miksi hyväksynnän saaja em. tapauksen johdosta ei ole sopiva toimimaan kouluttajana.

Varoituksen antaminen

- Harkinnanvaraisten peruutusperusteiden osalta poliisilaitos voi ampuma-asekouluttajahyväksynnän peruuttamisen sijaan antaa varoituksen, jos:
  - Peruuttaminen olisi ampuma-asekouluttajan olosuhteisiin nähden kohtuutonta
  - Koska peruuttaminen on aina ensisijainen seuraus, ne seikat, joiden johdosta tapauksessa annetaan peruuttamisen sijaan varoitus, on erikseen kyettävä perustelemaan.

Hyvän hallinnon periaatteet 1

- Ampuma-asekouluttaja ei ole virkamies
  - Ei toimi virkavastuulla
  - Ei voi tehtävässään syyllistyä virkarikokseen
  - Antaa kuitenkin ”julkisen luotettavuuden” saavia todistuksia
- Ampuma-asekouluttaja antaa poliisia varten todistuksia, joten häneltä edellytetään tässä toimessa hyvän hallinnon peruseriaatteiden noudattamista.

Hyvän hallinnon periaatteet 2

- Yhdenvertaisuusperiaate
  - Velvollisuus kohdella todistuksen pyytäjiä (asiakkaita) tasapuolisesti riippumatta esim. siitä, ovatko yhdistyksen jäseniä vai ulkopuolisia
- Tarkoitussidonnaisuuden periaate
  - Velvollisuus käyttää saatua oikeutta todistuksen antamiseen yksinomaan lain mukaan perusteltuihin tarkoituksiin ja kielto käyttää harkintavaltaa väärin
- Objektiviteettiperiaate
  - Todistusten antamiseen liittyvien toimien on oltava objektiivisesti perusteltavia ja puolueettomia

Hyvän hallinnon periaatteet 3

- Palveluperiaate
  - Asiointi ja asian käsittely pyrittävä järjestämään siten, että asioiva saa asianmukaisesti palveluita
  - Pidettävä yhteystietonsa todistuksia tarvitsevien saatavilla
- Neuvonta
  - Todistuksen hakijalle annettava tähän liittyvää neuvontaa
  - Neuvonta ei ole asiamiehenä toimimista
  - Vastattava asiointia koskeviin kyselyihin ja tiedusteluihin
  - Neuvonta on maksutonta

Hyvän hallinnon periaatteet 4

- Esteellisyys
  - Omasta ja läheisten harrastuksesta ei voi antaa luotettavaa todistusta
    - läheiset = mm. puoliso, vanhemmat, lapset, sisarukset

Rikosoikeudellinen vastuu

- Ampuma-asekouluttaja antaa todistuksen ampumaharrastuksesta, jotta todistuksen saanut esittää sen poliisille
- Jos ampuma-asekouluttaja antaa tietoisesti totuudenvastaisen todistuksen syyllistyy hän väärän todistuksen antamiseen viranomaiselle
  - Sakkoa tai vankeutta enintään kuusi kuukautta
- Teon tunnusmerkistötekijät eivät edellytä, että väärän todistuksen antaja itse esittäisi todistuksen poliisille, vaan tekoon voi syyllistyä antamalla väärän kirjallisen todistuksen tietäen, että todistuksen saaja luovuttaa sen poliisille.

Miksi ampuma-asekouluttajaa tarvitaan?

- Hallintolain 31 §:n 2 mom. mukaan: ”Asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.”
- Hankkimisluvan myöntämisen perusteena on 1.3.1998 lähtien ollut jo olemassa oleva harrastus, josta tullut esittää näyttö.
- Hakijoiden perustelut ja näyttö harrastuksesta ollut usein luvattoman heikkoja.
  - Perustelut usein suullisia, vaikka lupaprosessi kirjallista

Miksi ampuma-asekouluttajaa tarvitaan?

- Omasta ja kaverin harrastuksesta annettujen todistusten todistusvoima usein heikko.
- Ampuma-asekouluttajan todistuksella julkinen luotettavuus.
  - HaVM 16/2010

Ampuma-asekouluttajan tehtävä 1

- Ampuma-asekouluttajan tehtävänä on antaa luvan hakijalle todistuksia käsiaseella harjoitettavasta ampumaharrastuksesta ja sen aktiivisuudesta, jotka luvan hakija esittää poliisille.
- Todistus tarvitaan:
  - Uutta käsiaselupaa haettaessa
  - Haettaessa määräaikaisen hallussapito-oikeuden uudistamista toistaiseksi voimassa olevaksi.
  - Osoittamaan viisivuotiskausittain harrastuksen jatkumista
- Ampuma-asekouluttaja on käytännössä auktorisoitu harrastustodistuksen antaja

Ampuma-asekouluttajan tehtävä 2

- Todistus voidaan antaa
  - Kouluttajan asettaneen yhdistyksen jäsenille
  - Muiden yhdistysten jäsenille
  - Yhdistykseen kuulumattomille
- Ampuma-asekouluttaja ei anna todistusta:
  - Henkilön ampumataidosta
  - Henkilön soveltuvuudesta aseluvan haltijaksi
    - Poliisi ratkaisee sen, onko hakijaa terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita.

Ampuma-asekouluttajan tehtävä 3

- Ampuma-asekouluttajan on annettava todistus sitä pyytävälle, jos todistuksen antamisen edellytykset täyttyvät.
  - Ei voi kieltäytyä antamasta todistusta kouluttajan asettaneen seuran ulkopuolisille tällä perusteella.
  - Ei voi asettaa todistuksen antamiselle AAseL tai AAseA:n säännöksiä tiukempia vaatimuksia.

Ampuma-asekouluttajan tehtävä 4

- Jos ampuma-asekouluttaja katsoo, ettei edellytyksiä todistuksen kirjoittamiseen ole, hänen tulee antaa todistuksen pyytäjälle kirjallinen selvitys siitä, miksi hän katsoo, ettei todistusta voida antaa.
  - Kyseessä ei ole valituskelpoinen päätös

Ampuma-asekouluttajan tehtävä 5

- Ampuma-asekouluttaja antaa todistuksia vain aktiivisesta käsiaseharrastuksesta. (AAseL 45 § 1 mom.)
- Jos hän antaa muita todistuksia, hän ei anna niitä ampuma-asekouluttajan ominaisuudessa.
  - Todistus henkilön sopivuudesta
  - Todistus muulla kuin käsiaseella harrastettavasta ampumaharrastuksesta
  - Todistus käsiaseella harjoitettavasta ampuma-urheiluharrastuksesta (AAseL 45 §:n 2 mom. 2 kohdan mukainen selvitys)

V

Opetusaihekokonaisuus ampuma- asekouluttajana toimiminen

Aktiivinen ampumaurheilu ja -harrastus 1

- Aktiivinen ampumaurheilu, -harrastus ja –harjoittelu on määritelty AAseA:n 44 d §:ssä
- Ns. käsiaseiden osalta vaaditaan harrastuskertoja min. 10 kpl 2 v ajalle jaettuna
  - Harrastuksen tulee olla 2 v ajalla jatkuvaa, ei riitä lyhyellä ajalla 5 harrastuskertaa, jonka jälkeen vuoden tauko ja tämän jälkeen taas 5 harrastuskertaa
- Pitkien erityisen vaarallisten ampuma-aseiden osalta riittää 12 kuukautta kestänyt aktiivinen ampumaurheilu tai -harrastus

Aktiivinen ampumaurheilu ja -harrastus 2

- Harrastuskerta = haettavalla ampuma-asetyypillä tapahtunut
  - Ampumaharjoittelu
  - Kilpailuihin osallistuminen kilpailijana
  - Toimiminen kilpailuissa tuomarina/toimitsijana
  - Toimiminen valmentajana/muu ampuma-aseen käyttöön kouluttaminen

Aktiivinen ampumaurheilu ja -harrastus 3

- Ampumaharjoittelussa harrastuskertana otetaan huomioon vain varsinainen ampuminen
  - Ei siis kuivaharjoittelua eikä ampujan kuntoharjoittelua
- Samana päivänä ei voi olla useita harrastuskertoja
  - Vaikka harrastuskerrat olisivatkin eri radoilla
- Harrastuskerran laukausten määrälle tai harjoituksen kestolle ei voida asettaa vähimmäismäärää

Aktiivinen ampumaurheilu ja -harrastus 4

- Aktiivista harrastusta ei tarvitse osoittaa siinä lajissa, jota varten on hankkimassa asetta.
- Ilmapistooliharrastuksesta otetaan huomioon vain kansainvälisen lajiliiton alaisen ilmapistoolilajin harrastaminen.
- Harrastuksen jatkuvuutta ei edellytetä aikana, jolloin harrastettavan lajin harrastus ei luonnonolojen tai vastaavan syyn vuoksi ole mahdollista.
- Sairaus, raskaus, asevelvollisuus, työ- yms. esteet keskeyttävät 2 v. määräajan kulumisen, jos luvanhakija vetoaa syyhyn.

Poikkeukset aktiivisen harrastuksen esittämisen vaatimisesta 1

- Aktiiviseen **2 vuoden** yhtäjaksoiseen harrastusjaksoon luetaan puolet aseellisesta asevelvollisuusajasta tai naisten vastaavasta vapaaehtoisesta palveluksesta.
  - Harrastuksen tulee olla alkanut ennen palvelusta tai jatkuneen keskeytyksettä sen jälkeen.
    - Otettava huomioon mahdollisuus vedota hyväksyttävään keskeytykseen
  - Ei siis koske niitä, joilta edellytetään 12 kuukautta kestäväää aktiivista harrastamista
- Virassaan käsiasetta kantavat eivät tarvitse todistusta aktiivisesta harrastamisesta lupaa hakiessaan
  - Työnantajana olevan valtion viranomaisen todistus sekä luotettavan selvityksen harrastuksestaan esitettävä
  - Koskee PV:n, poliisin, rajan ja osin tullin henkilöstöä

Poikkeukset aktiivisen harrastuksen esittämisen vaatimisesta 2

- Ampuma-asekouluttaja ei ota todistusta antaessaan kantaa siihen, onko henkilöllä ollut hyväksyttävä peruste keskeyttää harrastus, eikä siihen, paljonko varusmiespalveluksesta otetaan huomioon vaadittavaa harrastusaikaa laskettaessa.
  - Luvan hakijan on hakemuksen yhteydessä esitettävä sotilaspassin, josta saadaan tieto varusmiespalveluksen pituudesta.
  - Hakijan on itse vedottava keskeytyksen syyhyn ja poliisin ratkaisee sen, onko hakijalla ollut perusteltu syy keskeytykseen.

Esimerkki

A. Ampuja on aloittanut harrastuksensa 13.6.2015.

Hän ampuu radalla, joka on käytössä vain 1.5. - 31.10.

Jotta harrastus olisi aktiivista A. Ampujan tulee olla

ajalle 13.6.2015 - 31.10.2015, 1.5.2016. - 31.10.2016 ja
1.5.2017 - 13.6.2017 välisinä aikoina (yht. 12 kk) min. 10
harrastuskertaa eli keskimäärin n. 1 krt/kk

Jos Ampujalla on:

- 13.6.15 - 31.10.15 3 harrastuskertaa,
- 1.5.16 - 31.10.16 1 harrastuskerta, ja
- 1.5.17 - 13.6.17 7 harrastuskertaa

harrastus ei ole aktiivista, koska aktiivinen

harrastuneisuus on keskeytynyt kesällä 2010.

Jos A. Ampuja olisi 1.5. - 31.10.16 harrastanut 3 - 4

kertaa, aktiivinen harrastuneisuus ei olisi keskeytynyt.

Aktiivisuus harrastuksen jatkumisen osoittamisessa

- Harrastuksen jatkumisen osoittamisessa edellytyksenä on, että luvanhaltija esittää harrastaneensa keskimäärin kerran neljännesvuodessa ennen määräajan päättymistä edeltäneen 12 kk aikana.
  - HaVM 16/2010 linjaus
  - Harrastuskertoja siten min. 4 kpl
  - Otetaan huomioon luonnonolosuhteista ym. johtuva harrastuksen keskeytymisen mahdollisuus
  - Harrastuskertojen tulee kuitenkin jakautua 12 kk:n ajalle
- Sääntöä sovelletaan uusittaessa määräaikaista lupaa toistaiseksi voimassa olevaksi ja toistaiseksi voimassa olevan luvan haltijan osoittaessa harrastuksen jatkumista.

Ampuma-asekouluttajan tiedonsaantitavat 1

- Ampuma-asekouluttajalta ei edellytetä ”ampumaradalla asumista”.
- Todistus voidaan antaa:
  - Kouluttajan omien havaintojen perusteella
  - Kouluttajan muilta radan käyttäjiltä saamien tietojen perusteella
  - Toisilta ampuma-asekouluttajilta verkostoitumalla näiden kanssa
  - Todistuksen pyytäjän antaman luotettavan näytön perusteella

Ampuma-asekouluttajan tiedonsaantitavat 2

- Todistuskäytäntö edellyttää jatkossa harrastuksen dokumentointia
- Ampumaradoilla pidettävä ratapäiväkirjaa, johon tehdään merkinnät:
  - Kuka ampunut radalla ja milloin
  - Harjoitellut tai kilpaillut missä lajissa
  - Ammuttujen laukausten määrä
- Harrastajien pidettävä ampumapäiväkirjaa
  - Milloin ampunut
  - Millä aseella ja missä lajissa
  - Ammuttujen laukausten määrä
  - Kuka toiminut ammunnan valvojana

Ampuma-asekouluttajan tiedonsaantitavat 3

- Yhdistelemällä ratapäiväkirjan ja todistuksen hakijan oman ampumapäiväkirjan tiedot, ampuma-asekouluttaja kykenee antamaan todistuksen aktiivisesta ampumaurheiluharrastuksesta ilman omakohtaisia havaintojakin.
- Todistus voidaan antaa ja on annettava, jos ampuma-asekouluttaja parhaan ymmärryksensä mukaan tulee vakuuttuneeksi siitä, että hänen antamansa tiedot ovat oikeita.
- Todistuksen pyytäjällä on velvollinen myötävaikuttamaan todistuksen antamiseen ja esitettävä se hallussaan oleva näyttö, joka todistuksen antamiseen vaaditaan

Harrastustodistuksen sisältö 1

- Todistuksessa sen antaja ottaa kantaa
  - Aikaan, jonka aikana harrastanut ammuntaa käsiaseella tai ilmapistoolilla
  - Montako harrastuskertaa todistuksen saajalla on em. aikana ollut.
  - Millä ajalla ampumaharrastus ei ole ollut mahdollista ampumaradan käytön ollessa estyneenä.

Harrastustodistuksen sisältö 2

- Harrastustodistuksen ei näin ollen tarvitse kattaa koko 2 v tai 12 kk:n ajanjaksoa.
- Hankkimisluvan hakija tai harrastuneisuutensa jatkumista esittävä voi osoittaa riittävän harrastuneisuuden usealla eri ampuma-asekouluttajan antamilla todistuksilla, jotka muodostavat riittävän ketjun osoittamaan vaadittavaa aktiivista ja jatkuvaa harrastusta.

Todistusten säilyttäminen

- Ampuma-asekouluttajalta ei edellytetä, että hän säilyttäisi itsellään jäljennöksiä antamastaan todistuksesta ja materiaalista, jonka perusteella hän todistuksen on antanut
- Jos hän säilyttää jäljennöksen, tällöin on huomioitava henkilörekisteriä koskevat säännökset

Maksullisuus

- AAsel:ssa ei ole määritelty todistuksen maksullisuudesta mitään.
- Asian laadusta johtuen ampuma-asekouluttajan asettaneen yhdistyksen jäsenistölle annetut todistukset tulisi olla maksuttomia.
- Muille annetuista todistuksista kouluttaja voinee periä maksun, kunhan maksun suuruus on kohtuullinen sen antamiseen liittyvään työmäärään nähden.
  - Ei saa johtaa todistusten myyntiin!

Kiitos